

Ismét meggyalázták a csúrogi magyarok 1944-es tömegsírját!

Ismét ledöntötték az 1944 őszen kivégzett magyarok tömegsírjainál található emlékkereszteket a valamikori csúrogi dögtemetőben. A Bácsföldváron élő Légvári Sándorral, akinek édesapja is az áldozatok között van, és Dr. Friss Lászlóval, a Vajdasági Magyar Demokrata Párt óbcesei tisztségviselőjével készítettünk telefoninterjút az újabb kegyeletsértésről.

- Légvári Sándor ma ott járt az egykori dögtemetőben, ahol a közös sírok vannak. Milyen látvány fogadta az emlékhelynél?

- Személyesen is meggyőződünk arról, hogy a két fakereszt ki van törve. Sőt, azt gyanítjuk, hogy a behavazott kis márványtáblát, amit Teleki Júlia állíttatott, amelyen a „Kőbevésett fájdalom” felirat áll, azt is megrongálták.

- Mennyire voltak stabilak ezek a keresztek?

- Gyerek nem dönthette ki ezeket. Megerősített tölgyfa alapzattal rendelkezett mind a kettő.

- Lassan húsz éve, hogy Csúrogon „ismeretlen tettesek” minden évben maggyalázzák a kereszteket. Az elkeseredett hozzátartozók mit tehetnek annak érdekében, hogy az ártatlanul elveszejtettek emlékét ápolni tudják ott, ahol csontjaik egykor voltak. A csontokat ugyanis a hóhérok később kihantolták és a külai börtöngyár ülepítőjében elsüllyesztették...

- Mind nehezebb hinni abban, hogy bármit is elérhetünk, hogy méltó megemlékezésben lehessen részünk. Itt most már komolyabb dolognak kellene történnie. Rá kellene végre ébreszteni azokat, akik még ma is ellenkeznek azzal, hogy nekünk is kijár a gyászra és az emlékezésre való jog. Most már mindenkinek elege van ebből, amit művelnek Nagyon fáj az, ami történik, mert 66 év után is meggyalázzák az ártatlanul kivégzett apáink és testvéreink emlékét.

- Mikor lesz itt megbékélése a magyarok és a szerbek között? Most sokan reménykednek annak tudatában, hogy létrejött a magyar-szerb tényfeltáró bizottság.

- Látszólag „ők” hajlandóak belemenni ezekbe a dolgokba, de csak azért, mert kényszerítve vannak. De sajnos még mindig nincs meg az őszinte megbánás. Habár az volna a helyes. Ez a mostani generáció erre nem képes. Attól tartok, hogy a következő generáció is „nagyon jól van nevelve” ahhoz, hogy soha a büdös életben ne ismerje be a történeteket. Az egész világ tudja, hogy mi történt, csak „ők” nem hajlandóak tudomásul venni.

- Dr. Friss László, a Vajdasági Magyar Demokrata Párt elnökségi tagja is kinn járt a helyszínen. Milyen látvány várta önöket?

- Dél előtt kimentünk a hófödte csúrogi szeméttelp és sintérgödör mögötti tömegsírhoz. Megkerestük az emlékművet. Az egyik fakereszt darabokban hever a hóban. Erről fényképet is készítettünk. Azonban úgy tűnik, hogy a kő síremlék most sértetlenek maradt. A kegyhelyünket ismét megszenteltelték és tönkrettek.

- *A VMDP most mit tesz?*

- Hatékony lépésekre készülünk. Elég volt az ígéretésekből. Konkrétan meg kell jelölnünk azokat a lokációkat, amelyeket külön védelemben kívánunk részesíteni. Azokat pedig, akik továbbra is részt vesznek kegyhelyeink megrongásában, a jog teljes súlyával meg kell büntetni. Meg kell mutatnunk, hogy az áldozatoknak és nekünk, utódoknak, megvan a méltó helyünk ebben a társadalomban. Csak így lehetséges ezeken a területeken az együttélés.

- *A csúrogi sírgyalázás meggátolhatja-e azt a megbékélési folyamatot, amely a magyar és a szerb állam által létrehozott akadémiai tényfeltáró bizottság létrehozásával indult be?*

- Ez a megbékélési folyamat nem állhat le semmi szín alatt! A most történeteket argumentumként kell felhasználnunk ahhoz, hogy igen is, a megbékélésre szükség van! A szerbiai állami szervek is lássák be, hogy a megbékélési folyamat csak így haladhat tovább. Nekünk az a kötelességünk, hogy a történetekre rámutassunk. Ezek a folyamatok ma - amikor Szerbia is az EU felé közeledik, mert más út a számára nem létezik – kötelező irányvonalat jelentenek, amelyről letérni nem lehet. Ezek a megrongált sírok bizonyítják azt, hogy az elkövetőknek a lelkiismerete nem tiszta és valószínűleg félnek a következményekről.

Ternovác István